

Slovenski hmeljar

Prvi slovenski strokovni list za hmeljarstvo

zhaja štirinajstdnevno ♦ Naročnina Din 20.—, za inozemstvo Din 50.—; posamezna številka Din 2.— ♦ Uredništvo in uprava: Celje, Cankarjeva ul. 4, telefon 176

Leto VI

Celje, dne 1. marca 1935

Štev. 4

Kaj potrebujemo?

Kaj žalosten potek lanske sezone je dvignil precej prahu. Pa ni čudno, saj smo pričakovali prav živahno kupčijo in dobre cene, dočakali pa smo vprav obratno. Vsepovsod smo iskali vzroka tej polomiji in pri tem postali žal tudi preveč pristranski. Krivdo za slabo kupčijo smo pripisovali predvsem trgovcem, mešetarjem, prekupčevalcem, tekačem in priganjačem, ki so nas res dobro drli in odrli, nekako molče pa smo prešli preko tega, kako in zakaj je bil tak potek sezone sploh mogoče. Kdor celo zadevo trezno in nepristransko presoja, se mu gootovo nehoče vrine vprašanje, zakaj prejšnja leta ni bilo tako, ko so vendar isti ljudje imeli opravka z nakupovanjem našega hmelja, in zakaj je vprav lani bilo to mogoče. Nikar torej ne zatiskajmo oči pred sicer bridko resnico, temveč pogledimo ji krepko v oči, presodimo vse okolnosti docela nepristransko, da bomo našli res pravo pot za ozdravitev razmer!

Prvi in glavni vzrok lanske slabi kupčiji in vsem njenim izrodkom je bilo povprečno razmeroma hibno in zlasti v barvi slabo blago. To je nepobitno dejstvo in vse, kar je bilo poslej, je bilo le posledica in mogoče radi tega dejstva. Zato pa moramo ta prvi in glavni vzrok klavrne sezone najprej odpraviti. Res nam je lani mnogo zakrivilo vreme, toda sami smo tudi precej krivi, le priznajmo in letos ne ponavljajmo starih grehov. Pravočasno obrezovanje, pravilno gnojenje in škropljenje proti peronospori je nekaterim, ki že pet let redno prebirajo naš list in ne samo poročila v sezoni, tudi lani pripomoglo do prav dobrega pridelka, ki je šel kar gladko v denar. Vsi ukrepi, ki se zadnji čas zamišljajo in predlagajo za ozdravitev hmeljske trgovine pri

nas, bodo kaj malo zalegli, če pridelek glede kakovosti in barve ne bo odgovarjal sodobnim zahtevam. Prav dobro se je izrazil nekdo, ko jo je baš primahal z nekega posvetovanja, katerih se je zadnji čas vršilo že več in na katerih se »urejuje« hmeljska trgovina. Rekel je namreč, da bodo vsi ti ukrepi nepotrebni, če bo blago odgovarjalo, če pa ne bo, tudi ne bodo dosti pomagali. In gootovo je več resnice na tem, kakor bi si kdo mislil.

V kakovosti prvovrstno in v barvi gladko zeleno blago, to je prvi in glavni pogoj za živahno kupčijo in dobro ceno! Tega se mora vsak hmeljar dobro zavedati, pa bo vedno lahko prodal in tudi dosegel primerno ceno. In to je prvo in glavno, kar nam je potrebno!

Vse pa to seveda še ni. Če že imaš enkrat res v vsakem oziru prvovrstno in konkurence zmožno blago, že moraš tudi paziti, da ga res po primerni ceni spraviš v denar in da te pri tem ne gulijo domači in tuji izkoriščevalci po mili volji. Čim boljše je blago, tem več kupcev tudi privabi in tem manj se morejo uveljaviti in delati dobičke na tvoj račun razni vmesnikarji; zato pa smo jih tudi imeli lani mnogo, ko je bilo blago slabše, ko pa je blago bilo dobro, smo jih imeli manj.

Toda ne gre se samo zato. Vmesnikarske služke na naš račun že dobro blago samo precej odpravi. Zadevo je treba pograbititi pri korenini. Kakor hitro bomo imeli namreč dobro blago ter več kupcev in s tem tudi boljšo ceno, se bo hmeljarstvo vedno zopet širilo tudi izven meja našega okoliša, pa tudi v okolišu samem se bodo vedno našli hmeljarji, ki bodo pridelali slabo blago. Tako se zna zgoditi porabniku, ki je slišal hvaliti naš savinjski hmelj in ga za poskušnjo naročil pri svojem dobavitelju, da bo dobil namesto prvovrstnega

le slabše blago, morda tudi namenoma samo zato, da ostane še nadalje kupec dosedanje proveniencence. Tako torej v tem slučaju ne bo postal naš stalni odjemalec, temveč v prepričanju, da je vse skupaj le prazna hvala, porabljal še naprej isto provenienco kakor doslej. Tako za nas škodljivo frgovsko zlorabo, pa naj bo že zlonamerna ali pa le plod prevelike dobičkaželjnosti, pa moramo preprečiti. To pa moremo le na ta način, da imamo urejeno tudi znamkovanje našega hmelja, kajti le plombirano in z overilnico opremljeno blago je kupcu dokaz, da je dejansko prejel, kar je zahteval.

(Dalje prihodnjič.)

Hmeljarstvo na Angleškem

Na Angleškem je hmeljarstvo že zelo staro. V kolikor se to sploh da ugotoviti, sega začetek prav tja v konec šestnajstega stoletja. Statistično pa je bila površina nasadov ugotovljena prvič šele leta 1868 in je znašala tedaj že 26.053 ha; pozneje se je še povečala in znašala največ leta 1878, namreč 29.000 ha. Poslej pa se je hmeljarstvo stalno vedno bolj krčilo ter se omejilo h koncu vojne l. 1918 na 6.329 ha. Pozneje se je površina nasadov sicer zopet povečala, toda nikdar več dvignila na prejšnjo višino ter je tudi v letih najboljših konjunktur, leta 1929, znašala le 9.690 ha in že leta 1930 komaj še 8.078 ha. V letu 1933 je imela Anglija le 6.837 ha hmelja in nekako prav toliko menda tudi lani.

Slično kakor površina nasadov koleba tudi pridelek angleškega hmelja, ki je znašal menda največ leta 1886, namreč 388.000 stofov, v letu 1888 pa le 140.140 stofov, najmanj pa v letu 1918, namreč komaj 63.000 stofov, in tudi v letu 1930 le 129.000 stofov. Povprečni pridelek na 1 ha je prav tako negotov in je v teku zadnjih 25 let znašal 4 do 16 stofov.

Hmeljarstvo se v Angliji omejuje na dva glavna okoliša: na Kent in nekatere sosedne grofije na jugovzhodu, ter na nižino Hereford in deloma Worcester ter Shropshire na zpadu. V Kentu je bilo največ nasadov na severnih obronkih Downa in v Wealdu, sedaj pa se vedno bolj širi v dolini reke Medway in sosedstvu, kjer posebno dobro uspeva. V zapadnem okolišu je največ hmelja v dolini reke Wye in Teme, pa tudi v malvernski oblasti in avonski dolini so dani vsi potrebni predpogoji. Nad polovico celokupnega angleškega pridelka hmelja dá še vedno Kent, čeprav so se tu nasadi bolj skrčili kakor na zapadu, ker je pač povprečni pridelek na 1 ha vedno najobilnejši.

Obratno pa je v zapadnem okolišu pridelek glede kakovosti vedno znatno boljši, ker je tudi zemlja boljša in podnebje ugodnejše kakor pa na vzhodu; poleg tega pa je tudi hmeljarstvo sploh v zapadnem okolišu dokaj bolj vzorno in intenzivno kakor pa v vzhodnem.

Kultura hmelja v Angliji se precej razlikuje od naše in je blago grobo ter ga ne prištevamo med žlahtne. Zato bi brez dvoma še bolj nazadovalo, da ne rabi Anglija sama veliko množino hmelja in da ni domače blago zaščiteno z visoko uvozno carino. Ker so v zadnjih letih še maksimirali vsakoletni pridelek in uvedli monopolno vnovčenje ter tako zagotovili hmeljarjem primerno ceno, se angleškemu hmeljarstvu ni treba več bati konkurence in bo za bližnjo bodočnost površina nasadov ostala menda precej stalna.

Vprašanja in odgovori

Fr. P. v B.: Pri sedanjem lepem vremenu nekatere že zelo mika, da bi obrezali hmelj. Ali je priporočljivo hmelj pri ugodnem vremenu obrezati že tako zgodaj, ali pa je bolje še počakati? Nekateri se namreč boje, da bo morda pozneje slabo vreme in hmelja ne bo mogoče pravočasno obrezati?

Odgovor: Normalno se pri nas najbolje obnese hmelj, obrezan v drugi polovici marca in v prvi polovici aprila. Obrezovanje v februarju je torej vsekakor prezgodaj. V danem slučaju lahko obrežemo tudi že v prvi polovici marca, pa tudi obrezovanje v drugi polovici aprila se včasih prav dobro obnese. Boljši uspeh zgodnje ali pozne rezi zavisi od vremena, ki bo pozneje tekom vegetacije. Ker pa nihče ne ve naprej, kakšno to bo, je najbolje vzeti zlato sredo in obrezovati med 15. marcem in 15. aprilom. Kako slabo se obnese zgodnja rez, smo videli prav dobro lani. Ker se zaenkrat tudi letos ravna vreme precej podobno lanskemu, nikakor torej ne kaže z rezjo zopet preveč hiteti.

A. P. v G.: Lani sem izdatno gnojil hmelju s hlevskim gnojem in Nitrofoskalom, pa je bil pridelek sicer obilen, vendar silno neenačomen in slab v barvi. Ali naj letos sploh kaj gnojim ali nič?

Odgovor: Izgleda, da je nasad zagnojen dovolj. Radi boljše kakovosti in zlasti barve pridelka pa bi bilo zelo priporočljivo, da na 1000 rastlin raztrosite že pri obrezovanju (ako že par let ali pa še sploh nikoli niste apnali) 500 kg apnenega prahu in pozneje pri prvem okopavanju na vsak način še 50 kg kalijeve soli. Apno in kalij namreč krepí rastlino ter jo napravi odporno proti boleznim in škodljivcem, zlasti peronospori ter na ta način da boljšo kakovost in predvsem tudi dobro barvo pridelka.

J. R. v P.: Neki prijatelj me prosi, da bi mu poslal 500 sadežev, ker bi tudi rad nasadil hmelj. Kako najbolje zapokam in pošljem sadeže po železnici?

Odgovor: Nikakor, ker, če ste kaj hmeljarja, sploh ne smete pošiljati sadežev iz doline. Saj menda vendar ne bomo zopet sami pomagali širiti hmeljarstvo čez meje našega okoliša. Sadeže sežgite, pa bodo najboljše spravljene, prijatelju pa pišite, naj ne poskuša s hmeljarstvom, da si ne bo opeknel prstov, kakor so si jih že mnogi.

Razno

Uvoz in izvoz hmelja v Nemčiji. Lani je uvozila Nemčija skupno 23.795 stotov hmelja, dočim predlani le 21.229 stotov in sicer iz ČSR lani 9198 (predlani 8101), Francije 4991 (1563), Jugoslavije 3515 (5633), Belgije 3428 (3377) in Poljske 1879 (1874) stotov. Izvozila pa je lani skupno 31.340 stotov, dočim predlani 33.934 in sicer v USA lani 9381 (predlani 9377), Belgijo 3630 (3866), Brazilijo 2175 (1600), Japonsko 1738 (3372), Argentinijo 1236 (1061) in Dansko 1103 (1361) stotov.

Konsum piva v Nemčiji se je lani zvišal za skoro 11%. Glasom statistike so namreč navarili lani v Nemčiji 36.882.873 hl piva, dočim predlani le 33.260.789 hl; lani torej za 3.622.084 hl, t. j. skoro 11% več. Hmelja so porabili lani 86.675 stotov (povprečno 235 gr na hl), dočim predlani le 78.163 stotov. Pridelek hmelja pa je znašal lani 65.440 stotov, dočim predlani 83.169 stotov.

Konsum piva v ČSR se drži. Lani so navarili skupno 7.996.255 hl piva ter porabili doma 7.923.011 hl, izvozili pa so 73.244 hl; predlani pa so navarili 7.963.923 hl, popili 7.889.309 hl, izvozili pa 74.614 hl. Vina pa so popili lani 418.823 hl in predlani 428.796 hl, torej lani za nad 2% manj.

Izvoz piva je lani v Nemčiji nazadoval za 23% ter so ga izvozili le 173.532 hl, dočim predlani 225.450 hl. Izvoz piva iz ČSR pa se je lani obdržal skoro na isti višini ter znašal 73.244 hl, dočim predlani le malo več, namreč 74.614 hl.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Pri sicer mirnem, vendar trajnem zanimanju in povpraševanju se je tudi zadnjih štirinajst dni kupovalo vse vrste blaga lanskega prideleka in plačalo do 40 Din za kg, kakor je bila pač kakovost, ki se v splošnem ne presoja več tako strogo. Zadnji čas pa je povpraševanje popustilo.

Vojvodina: Položaj v hmeljski kupčiji je nespremenjeno miren in prav tako tudi cene nespremenjene.

Češkoslovaška: V hmeljski kupčiji je bilo zadnjih štirinajst dni razpoloženje zopet bolj mirno, vendar so cene ostale nespremenjene in lanski pridelek notira prejkoslej žateški 84–90 Din, oni iz Uštčka in Roudnic pa 70–77 Din za kg. Ker so zaloge že izredno pičle in je žlahtni hmelj tudi v drugih okoliših že močno razprodan, se položaj smatra kot čvrst in se ne računa s tem, da bi cene popustile. Znamkovanih je v Žatcu doslej 47.415 stotov lanskega pridelka. Za starejše letnike pa ni zanimanja.

Nemčija: Po predhodno bolj mirni je postala zadnje dni kupčija zopet živahnejša, ker so pričele nakupovati nekatere domače pivovarne, ki še niso

krite, pa tudi za izvoz traja povpraševanje dalje. Za lanski pridelek se plačuje za domačo porabo boljši Hallertau 79–116 Din, najboljši gorski (Hersbruck) 82 do 83 Din in Aischgrund 79 Din, srednji Württemberg 81 Din in Baden 79 Din ter slabši Tettnang 86–88 Din, za izvoz pa gorski (Hersbruck) 56–60 Din, Aischgrund 56–58 Din in neznamkovan 46–47 Din za kg. Tudi za predlanski pridelek je bilo zopet več povpraševanja, zlasti za izvoz in se je plačevalo za Hallertau 49 do 56 Din in gorski 42 Din za kg; tudi par bal še starejšega hmelja je bilo prodanega in sicer po 14 Din za kg. Za lanski pridelek so cene prav čvrste.

Francija: Položaj na tržišču je nespremenjen in prav tako so nespremenjene ostale tudi cene.

Poljska: Kupčija je mirna, cene so ostale nespremenjene, presoja kakovosti pa ni več tako stroga.

Belgija: Pri razmeroma precej čvrsti tendenci notira lanski Poperinghe 29 Din in Alost 26 Din, letošnji v predprodaji za oktober-november pa Poperinghe 27 Din za kilogram.

Anglija: Na tržišču je razmeroma le malo zanimanja in povpraševanja. Prav tako je malo tudi prometa in se nekaj več kupuje le cenejše blago.

Amerika: Tržišče je postalo zopet bolj mirno in tendenca ni več tako čvrsta. Kupci so postali precej rezervirani. Cene se le težko drže, vendar so ostale zaenkrat v glavnem nespremenjene in notira sedaj domači lanski pridelek 15–20 Din, predlanski 12–15 Din, letnik 1932 pa 10–11 Din in starejši letniki 7–9 Din, že zacarinjen inozemski hmelj pa lanski 78–105 Din, predlanski 53–65 Din, letnik 1932 pa 22–44 Din za kg. Iz prve roke se trži še največ Yakima po 12–14 Din in Oregon po 10–13 Din ter Sonoma po 11 Din za kg, vendar prometa vobče ni mnogo. Inozemski hmelj gre le težko in počasi v denar, ker se drži v ceni sorazmerno previsoko.

Najvišje cene, dejansko plačane zadnji čas za 1 kg najboljšega hmelja raznih provenienc, so bile naslednje:

Nemčija (Hallertau)	109 Din
Češkoslovaška (Žatec)	90 Din
Anglija (Golding)	58 Din
Francija (alzaški)	49 Din
Jugoslavija (savinjski)	37 Din
Poljska (wolinjski)	35 Din
Belgija (Poperinghe)	27 Din
Amerika (Oregon)	20 Din

Vse cene na inozemskih tržiščih so preračunane po pariteti v Zürichu.

Za razvedrilo

Naglica ni dobra.

A: »Ta suknja ti je mnogo prevelika!«

B: »Na žalost, v kavarni v naglici nisem mogel izbrati primernejše.«

Premejeno.

T o n č e k : »Janezek, domov moramo, ura bo kmalu sedem!«

J a n e z e k : »Ne, sedaj še ne gremo. Če pridemo sedaj domov, bomo namreč tepeni, ker smo tako dolgo izostali. Če pa pridemo šele pozneje, nas bo mamica poljubila od veselja, da se nam ni nič pripetilo.«

Dušik za hmelj!

Pred obrezovanjem:

apneni dušik

v aprilu in maju pa:

apneno sečnino

in 40 % sečnino

Hmelju polno gnojenje!

Uporabljajte Nitrofoskal I
in Nitrofoskal — Ruše.

Kmetje, meščani, trgovci, obrtniki!

Zavarovalnica slovenskega ljudstva je le
Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Zavaruje:

1. proti požaru, strelj in plinski razstrelbi: poslopja vsake vrste, dograjena pa tudi med gradnjo, vse premičnine, pohištvo, zvonove, poljske pridelke, **hmelj**, žito, krmo itd.;
2. proti razbitju in razpokam: zvonove, steklo;
3. v življenjskem oddelku: na doživetje in smrt, otroške dote, rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah in posmrtnsko zavarovanje »KARITAS«;
4. sprejema nezgodna zavarovanja poedincev, društev, kolektivna delavska zavarovanja, potovalna zavarovanja, zavarovanja šoferjev, potnikov v avtu, zavarovanja zakonite dolžnosti jamstva v vseh oblikah, zavarovanja avtomobilov zoper poškodbo, požar in tatvino.

Za vsa pojasnila in nasvete v zavarovalnih zadevah se obračajte le na naše krajevne poverjenike po župnijah ter

v Celju

na podružnico Vzajemne zavarovalnice, palača Ljudske posojilnice, Vodnikova ulica 2, in

v Mariboru

na gosp. Franja Žebota, glavnega zastopnika Vzajemne zavarovalnice, Loška ulica šte. 10.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezervin hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

v novi, lastni palači

na voglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo